

Opgave 1

Grenzeloze industrie

In een lidstaat van de Europese Unie (EU) is in 2004 onderzoek gedaan naar het verplaatsen van een deel van de industriële productie naar lagelonenlanden. Deze verplaatsing heeft tot doel de productiekosten te verlagen. In het onderzoek is dit EU-land vergeleken met een Oost-Europees lagelonenland dat op dat moment nog geen lid was van de EU.

De figuren 1, 2 en 3 bij deze opgave komen uit dit onderzoek.

Op basis van dit onderzoek doen de onderzoekers de volgende uitspraak.

“Verplaatsing van industriële activiteiten naar het lagelonenland in de periode 1998-2004 heeft geleid tot een stijging van de gemiddelde arbeidsproductiviteit in de industrie van het EU-land.”

- 2p 1 Leg deze uitspraak uit.

Bedrijven kunnen gebruikmaken van **outsourcing**: taken van het bedrijf in het EU-land worden uitbesteed aan een bedrijf in een lagelonenland. Het bedrijf in het EU-land koopt vervolgens de producten in.

Bedrijven kunnen ook gebruikmaken van **offshoring**: een deel van het productieproces van het bedrijf in het EU-land wordt verplaatst naar een lagelonenland, zonder dat deze productie uitbesteed wordt aan een ander bedrijf. Hierbij is dus geen sprake van inkoop.

Over outsourcing doen de onderzoekers de volgende bewering.

“Outsourcing is vaak op korte termijn ongunstig voor de werkgelegenheid, maar op langere termijn juist gunstig voor de werkgelegenheid in het bedrijf in het EU-land.”

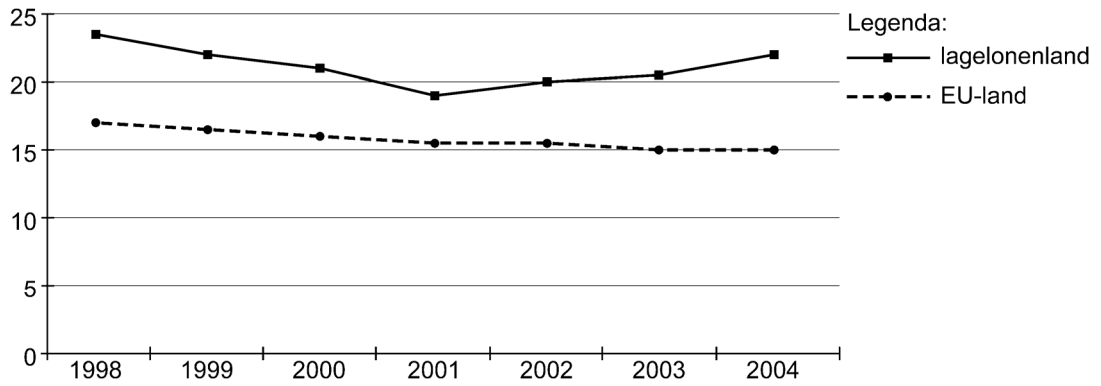
- 2p 2 Noem een argument voor een bedrijf in een EU-land om te kiezen voor offshoring in plaats van outsourcing. Licht het antwoord toe.

- 2p 3 Leg de bewering over outsourcing van de onderzoekers uit.

- 2p 4 Leg uit hoe uit de combinatie van figuur 2 en figuur 3 kan worden afgeleid dat er in de periode 1998-2004 sprake was van outsourcing.

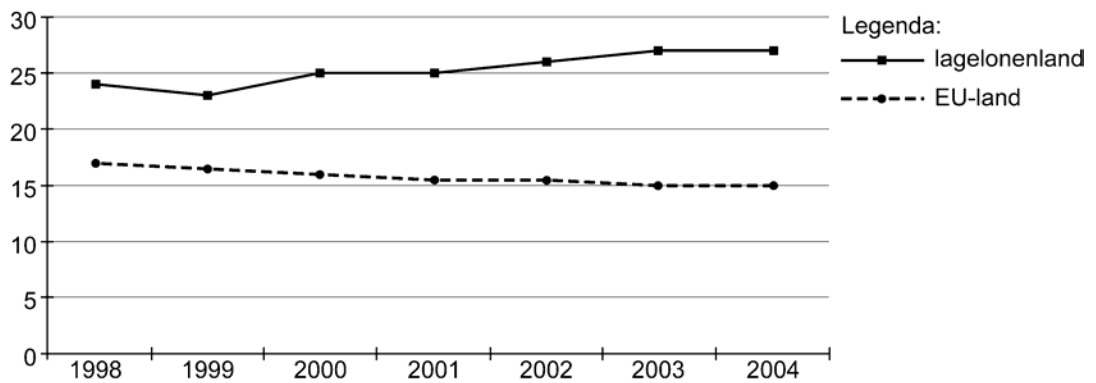
figuur 1

aandeel werkgelegenheid industrie (in % van de totale werkgelegenheid)

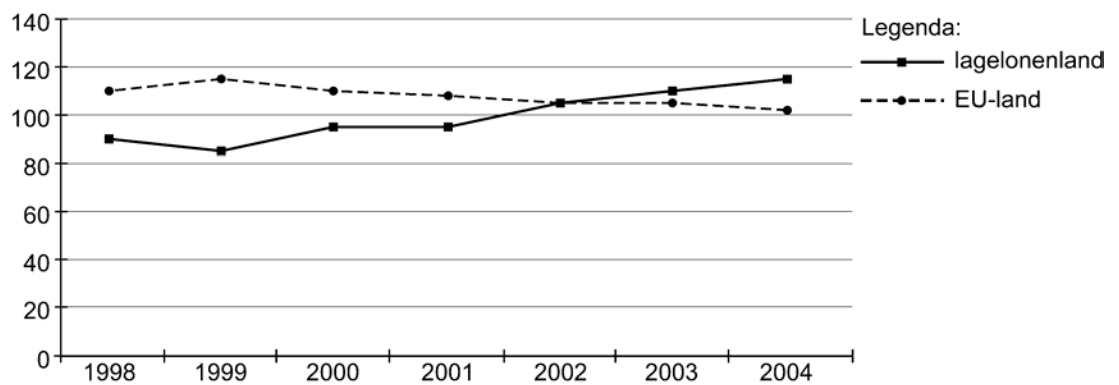
figuur 2

aandeel toegevoegde waarde industrie (in % van de totale toegevoegde waarde)

figuur 3

export/import-ratio van de industrie ¹⁾

noot 1 $\text{export/import-ratio} = \frac{\text{volume export}}{\text{volume import}} \times 100$